

ЗАТВЕРДЖЕНО
Рішенням річних Загальних зборів акціонерів
ПУБЛІЧНОГО АКЦІОНЕРНОГО
ТОВАРИСТВА «БТА БАНК»
Протокол № 1 від 24 квітня 2015 року

ПРИНЦИПИ
КОРПОРАТИВНОГО УПРАВЛІННЯ
ПУБЛІЧНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА
«БТА БАНК»

м. Київ - 2015 рік

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Принципи корпоративного управління ПУБЛІЧНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «БТА БАНК» (далі – Принципи) розроблені відповідно до Цивільного кодексу України, Законів України «Про банки і банківську діяльність», «Про акціонерні товариства», Принципів корпоративного управління, затверджених рішенням Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку № 955 від 22 червня 2014 року, Методичних рекомендацій щодо вдосконалення корпоративного управління в банках України, схвалених Постановою Правління Національного банку України від 28 березня 2007 року № 98, Статутом ПАТ «БТА БАНК» та внутрішніми документами ПАТ «БТА БАНК».

1.2. Визначаючи важливість підтримки високих стандартів корпоративного управління і ділової етики для успішного ведення бізнесу, ПАТ «БТА БАНК» (далі – Банк), з дотриманням забезпечення прав і інтересів акціонерів Банку, зобов'язується дотримуватись викладених нижче Принципів і розвивати корпоративні відносини відповідно до цих Принципів.

1.3. Основною метою цих Принципів є впровадження в практику діяльності Банку відповідних норм та традицій корпоративної поведінки, заснованих на стандартах корпоративного управління, що використовуються у міжнародній практиці, вимогах діючого законодавства України, етичних нормах поведінки та традиціях ділового обороту.

1.4. Впровадження цих Принципів спрямовано, у першу чергу, на забезпечення:

- належної уваги до інтересів акціонерів;
- рівноваги впливу та балансу інтересів учасників корпоративних відносин;
- фінансової прозорості діяльності Банку;
- введення правил ефективного менеджменту і належного контролю.

1.5. Основними напрямками корпоративного управління в Банку є:

- розподіл повноважень, питань компетенції та субординації органів управління, організація ефективної діяльності Правління Банку і Наглядової ради Банку;
- попередження конфлікту інтересів, що може виникнути між акціонерами, членами Наглядової ради Банку, членами Правління Банку, працівниками Банку, кредиторами, вкладниками, клієнтами та контрагентами;
- визначення правил та процедур, що забезпечують дотримання принципів професійної етики;
- визначення порядку та контролю за розкриттям інформації про Банк.

2. ПРИНЦИПИ КОРПОРАТИВНОГО УПРАВЛІННЯ

2.1. Одним з головних факторів, що впливає на успішну діяльність Банку, є можливість його доступу до інвестиційних ресурсів. Для цього Банк вживає заходів щодо введення ефективного корпоративного управління, а саме: належного захисту прав акціонерів, надійних механізмів управління та контролю, відкритості і прозорості у своїй діяльності.

2.2. Основним предметом діяльності Банку є надання банківських і інших фінансових послуг з метою одержання прибутку в інтересах Банку і його акціонерів. Виходячи з вищевикладеного, основними принципами корпоративного управління Банку стають забезпечення захисту прав і законних інтересів акціонерів і однакове відношення до всіх акціонерів незалежно від того, чи є акціонер резидентом України, від кількості акцій, якими він володіє, та інших факторів.

2.3. В цілому корпоративне управління в Банку виступає тією системою, за допомогою якої направляється й контролюється діяльність Банку. У рамках корпоративного управління визначається яким чином акціонери здійснюють контроль за діяльністю Банку, а також визначається ступінь відповідальності керівних органів Банку перед акціонерами за результати діяльності. Належна система корпоративного управління дозволяє акціонерам бути впевненими в тому, що керівництво Банку розумно використовує їх інвестиції для фінансово-господарської діяльності.

3. ПРАВА АКЦІОНЕРІВ

3.1. Банк сприяє реалізації і забезпечує захист прав і законних інтересів акціонерів, зокрема:

3.1.1. Право на участь в управлінні Банком шляхом участі та голосування на Загальних зборах акціонерів Банку. Для того, щоб акціонери мали можливість ефективно реалізувати це право, Банк забезпечує дотримання таких прав акціонерів:

а) брати участь у вирішенні найважливіших питань діяльності Банку, у тому числі прийняття рішень про внесення змін у Статут Банку, обрання Голови та членів Наглядової ради Банку, додатковий випуск акцій, викуп Банком розміщених ним акцій, укладання значних правочинів (у випадках, визначених законодавством), правочинів із заінтересованістю (у випадках, визначених законодавством), реорганізацію Банку та інші дії, які призводять до істотних корпоративних змін.

Перелік повноважень Загальних зборів акціонерів Банку, які належать до виключної компетенції Загальних зборів акціонерів Банку, встановлений у Статуті Банку, із врахування вимог законодавства України.

Загальні збори акціонерів Банку проводяться в терміни, визначені законодавством України.

б) вчасно отримувати повідомлення про скликання Загальних зборів акціонерів Банку, які повинні містити інформацію про дату, час і місце проведення Загальних зборів акціонерів Банку, а також повний перелік питань порядку денного з обов'язковим зазначенням способу, за допомогою якого акціонери можуть ознайомитися з документами щодо порядку денного. Час, місце проведення та процедура реєстрації акціонерів для участі в Загальних зборах акціонерів Банку створює сприятливі умови для участі акціонерів у Загальних зборах акціонерів Банку. Процедура голосування під час проведення Загальних зборів акціонерів Банку не повинна бути надмірно складною та витратною.

Банк повідомляє акціонерів про скликання Загальних зборів акціонерів Банку в терміни, передбачені законом.

Реєстрація акціонерів для участі в Загальних зборах акціонерів Банку проводиться в день проведення Загальних зборів акціонерів Банку перед їх початком у тому приміщенні, яке зазначено в повідомленні, протягом часу, достатнього для реєстрації всіх осіб, які прибули для участі в Загальних зборах акціонерів Банку.

Реєстрацію акціонерів (їх представників) проводить Реєстраційна комісія Банку, яка призначається Наглядовою радою Банку з осіб, які можуть добросовісно й належним чином виконувати свої обов'язки.

Банк проводить Загальні збори акціонерів Банку в межах населеного пункту за місцезнаходженням Банку.

в) вчасно та у зручний для акціонера спосіб знайомитися з матеріалами, пов'язаними з порядком денним Загальних зборів акціонерів Банку, і отримувати додаткову інформацію стосовно питань порядку денного від посадових та інших уповноважених осіб Банку.

Для того, щоб акціонери могли прийняти виважені рішення з питань порядку денного, Банк забезпечує акціонерам можливість у будь-який час з моменту повідомлення про проведення Загальних зборів акціонерів Банку і до дня їх проведення ознайомитися з документами, пов'язаними з порядком денним. При цьому Банк забезпечує акціонеру можливість ознайомитися з такими документами, зокрема, через: ознайомлення з документами, необхідними для прийняття рішень з питань порядку денного, за місцезнаходженням Банку в робочі дні, робочий час і в доступному місці, а в день проведення Загальних зборів акціонерів Банку - також у місці їх проведення.

Якщо до порядку денного включено питання щодо затвердження річних результатів діяльності Банку, порядку розподілу прибутків, визначення порядку покриття збитків, акціонерам надаються копії фінансової звітності (баланс, звіт про фінансові результати, звіти про рух грошових коштів, звіт про власний капітал і примітки до звітів), копії рекомендацій Наглядової ради Банку, висновку аудиторської фірми (аудитора).

Якщо до порядку денного внесено питання про обрання органів управління, акціонерам надається повна інформація про кандидатів на відповідні посади.

Акціонери можуть задавати запитання та одержувати інформацію стосовно будь-яких пунктів порядку денного або документів, пов'язаних з ними, від посадових осіб і інших уповноважених осіб Банку.

г) вносити пропозиції та вимагати включення цих пропозицій до порядку денного Загальних зборів акціонерів Банку.

Будь-який акціонер має право вносити письмові пропозиції щодо доповнення порядку денного окремими питаннями або частинами питань до дати проведення Загальних зборів акціонерів Банку, у тому числі щодо кандидатів до складу органів управління Банку. Рішення про включення пропозиції акціонера приймається Наглядовою радою Банку.

Пропозиції акціонерів (акціонера), які сукупно є власниками 5 або більше відсотків простих акцій, підлягають обов'язковому включенню до порядку денного Загальних зборів акціонерів Банку.

Зміни до порядку денного Загальних зборів акціонерів Банку вносяться лише шляхом включення нових питань і проектів рішень із запропонованих питань.

г) брати участь у Загальних зборах акціонерів Банку особисто або через вільно обраного представника, причому голоси, віддані на Загальних зборах акціонерів Банку акціонерами або представниками акціонерів, мають однакову силу.

Акціонер не може бути обмежений у праві вибору і призначення представника для участі та голосування на Загальних зборах акціонерів Банку, крім випадків, встановлених законодавством України.

Представником може бути інший акціонер Банку або стороння особа. Повноваження представника щодо участі від імені акціонера в Загальних зборах акціонерів Банку ґрунтуються на довіреності, оформленій відповідно до вимог чинного законодавства. Довіреність може стосуватися як усіх належних акціонеру акцій, так і будь-якої їх частини. Акціонер може в будь-який час замінити свого представника. Надання довіреності на право участі та голосування на Загальних зборах акціонерів Банку не виключає права участі на цих зборах акціонера, який видав довіреність, замість свого представника.

д) брати участь в обговоренні та голосуванні з питань порядку денного, або шляхом заочного голосування, причому процедура голосування на Загальних зборах акціонерів Банку забезпечує прозорість і надійність підрахунку голосів.

Акціонер голосує з усіх питань порядку денного "за" або "проти", а також може не брати участі в голосуванні ("утриматися"). Для підрахунку голосів і виконання інших функцій, пов'язаних із забезпеченням проведення голосування на Загальних зборах акціонерів Банку, створюється Лічильна комісія Банку, яка обирається на Загальних зборах акціонерів Банку. До складу Лічильної комісії Банку не входять особи, які є кандидатами для обрання до органів управління Банку.

З метою підвищення ефективності процедури голосування та підрахунку голосів Банк використовує бюлетені, типова форма яких затверджується Наглядовою радою Банку. Результати голосування та прийняті рішення вчасно доводять до відома акціонерів, тобто до закриття Загальних зборів акціонерів Банку. Результати голосування фіксуються в протоколі Загальних зборів акціонерів Банку, який належним чином оформлюється та зберігається в Банку.

3.1.2. Право на отримання частини прибутку Банку в розмірі, пропорційному належній акціонеру кількості акцій.

3.1.3. Право на своєчасне отримання повної та достовірної інформації про фінансово-господарський стан Банку та результати його діяльності, суттєві факти, що впливають або можуть впливати на вартість цінних паперів та/або розмір доходу за ними, про випуск Банком цінних паперів, тощо.

3.1.4. Право на вільне розпорядження акціями.

3.1.5. Право вимагати обов'язкового викупу Банком акцій за ринковою ціною в акціонерів, які голосували "проти" прийнятих Загальними зборами акціонерів Банку рішень, у випадках, передбачених чинним законодавством.

3.2. Банк забезпечує рівне ставлення до всіх акціонерів - власників одного типу/класу акцій:

- а) кожна випущена проста акція надає її власникові однаковий обсяг прав;
- б) на кожен випущену акцію одного типу/класу виплачується однаковий розмір дивідендів;
- в) всім акціонерам надаються рівні права і можливості щодо доступу до інформації.

3.3. Банк розробляє та вводить необхідні внутрішні механізми з метою запобігання неправомірного використання інсайдерської інформації посадовими особами Банку та іншими інсайдерами.

3.4. Банк розробляє та вводить ефективні механізми захисту прав міноритарних акціонерів від недобросовісних дій акціонерів - власників значного або контрольного пакету акцій, здійснених ними особисто або третіми особами в їхніх інтересах.

3.5. Систему корпоративного управління доповнює ефективна система заходів щодо запобігання банкрутства та ефективного забезпечення дотримання прав кредиторів.

4. НАГЛЯДОВА РАДА БАНКУ

4.1. Наглядова рада Банку є органом управління Банку, який здійснює контроль за діяльністю Правління Банку, захист прав акціонерів Банку, вкладників і інших кредиторів Банку. Наглядова рада Банку не приймає участі в поточному управлінні Банком.

4.2. Якщо різні рішення можуть по-різному впливати на різні групи акціонерів, Наглядова рада Банку має однаково справедливо відноситися до всіх акціонерів. Наглядова рада Банку у своїй діяльності керується найвищими етичними стандартами та враховує інтереси всіх заінтересованих осіб.

4.3. Статут ПАТ «БТА БАНК» і Положення про Наглядову раду ПАТ «БТА БАНК» чітко визначають компетенцію Наглядової ради Банку, у тому числі перелік повноважень, які відносяться до її виняткової її компетенції.

До основних функцій Наглядової ради Банку, зокрема, належать:

- 1) затвердження стратегії розвитку Банку відповідно до основних напрямків діяльності, визначеними Загальними зборами акціонерів Банку;
- 2) затвердження бюджету Банку, у тому числі бюджету підрозділу внутрішнього аудиту, і бізнес-плану розвитку Банку;
- 3) визначення та затвердження стратегії і політики управління ризиками, процедури керування ними, а також переліку ризиків, їх граничних розмірів;
- 4) забезпечення функціонування системи внутрішнього контролю Банку і контролю за її ефективністю;
- 5) контроль за ефективністю функціонування системи управління ризиками;
- 6) затвердження плану відновлення діяльності Банку;
- 7) визначення джерел капіталізації і іншого фінансування Банку;
- 8) визначення кредитної політики Банку, затвердження документів, які визначають умови кредитування працівників Банку та інсайдерів Банку;
- 9) визначення організаційної структури Банку, у тому числі підрозділу внутрішнього аудиту;
- 10) затвердження внутрішніх положень, що регламентують діяльність структурних підрозділів Банку;
- 11) призначення (обрання) і звільнення (припинення повноважень, відкликання, відсторонення) Голови та членів Правління Банку, керівника підрозділу внутрішнього аудиту;
- 12) здійснення контролю за діяльністю Правління Банку, внесення пропозицій щодо її вдосконалення;

- 13) визначення порядку роботи та планів підрозділу внутрішнього аудиту та контроль за його діяльністю;
  - 14) визначення аудиторської фірми для проведення зовнішнього аудиту, затвердження умов договору, що укладається з нею, встановлення розміру оплати послуг;
  - 15) розгляд висновку зовнішнього аудиту Банку та підготовка рекомендацій Загальним зборам акціонерів Банку для ухвалення рішення щодо нього;
  - 16) контроль за усуненням недоліків, виявлених Національним банком України або іншими органами державної влади і управління, які в межах компетенції здійснюють нагляд за діяльністю Банку, підрозділом внутрішнього аудиту та аудиторською фірмою, за результатами проведення зовнішнього аудиту;
  - 17) ухвалення рішення щодо створення дочірніх підприємств і участі в них, їх реорганізації та ліквідації, створення відокремлених підрозділів Банку (філій, представництв, відділень), затвердження їх статутів і положень;
  - 18) затвердження умов цивільно-правових, трудових договорів (контрактів), які укладаються зі членами Правління Банку та працівниками підрозділу внутрішнього аудиту, встановлення розміру їх винагороди, у тому числі заохочувальних і компенсаційних виплат;
  - 19) забезпечення своєчасного надання (опублікування) Банком достовірної інформації щодо його діяльності відповідно до законодавства;
  - 20) підготовка порядку денного Загальних зборів акціонерів Банку, прийняття рішення про дату їх проведення та про включення пропозицій до порядку денного, крім скликання акціонерами позачергових Загальних зборів акціонерів Банку, скликання Загальних зборів акціонерів Банку, повідомлення про проведення Загальних зборів акціонерів Банку відповідно до законодавства;
  - 21) ухвалення рішення про розміщення Банком інших власних цінних паперів (крім акцій);
  - 22) ухвалення рішення про викуп розміщених Банком інших власних, крім акцій, цінних паперів;
  - 23) ухвалення рішення про продаж акцій, раніше викуплених Банком;
  - 24) вирішення питань щодо участі Банку в групах, промислово-фінансових групах або інших об'єднаннях, про заснування інших юридичних осіб, про участь в інших юридичних особах;
  - 25) прийняття рішень про укладання значних правочинів відповідно до законодавства;
  - 26) ухвалення рішення про обрання (заміну) депозитарної та/або клірингової установи і затвердження умов договору, що укладається з ним, встановлення розміру оплати послуг;
  - 27) надсилання пропозиції акціонерам про придбання належних їм простих акцій особою (особами, що діють спільно), яка придбала контрольний пакет акцій відповідно до положень Закону України «Про акціонерні товариства»;
  - 28) затвердження ринкової вартості майна у випадках, передбачених Законом України «Про акціонерні товариства»;
  - 29) вирішення інших питань, що належать до компетенції Наглядової ради Банку згідно із чинним законодавством України або Статутом Банку.
- 4.4. Засідання Наглядової ради Банку проводяться по мірі необхідності, але не рідше одного разу у квартал.
- 4.5. За підсумками року Наглядова рада Банку звітує перед Загальними зборами акціонерів про свою діяльність і загальний стан Банку.
- 4.6. Члени Наглядової ради Банку обираються та відкликаються Загальними зборами акціонерів Банку, причому:
- а) порядок формування Наглядової ради Банку передбачає можливість для всіх акціонерів, у тому числі міноритарних, пропонувати кандидатури до складу Наглядової ради Банку;
  - б) кандидатури на посади членів Наглядової ради Банку висуваються завчасно, до проведення Загальних зборів акціонерів Банку, на яких передбачається обрання членів

Наглядової ради Банку; акціонерам заздалегідь надається повна інформація стосовно кожного з кандидатів для того, щоб вони мали можливість прийняти виважене рішення.

4.7. Члени Наглядової ради Банку повинні володіти знаннями, кваліфікацією і досвідом, необхідними для виконання своїх посадових обов'язків. Члени Наглядової ради Банку повинні мати можливість приділяти роботі в Наглядовій раді Банку достатню кількість часу.

Не менш як на одну четверту Наглядова рада Банку повинна складатися з осіб, які мають повну вищу освіту в галузі економіки або права. Інші члени Наглядової ради Банку повинні мати повну вищу освіту і освіту в галузі менеджменту (управління). Члени Наглядової ради Банку повинні мати бездоганну ділову репутацію. Хоча б один із членів Наглядової ради Банку, який має освіту у галузі економіки або права, повинен мати досвід роботи в банківській системі на керівних посадах не менше трьох років.

4.8. Члени Наглядової ради Банку мають доступ до повної, достовірної і своєчасної інформації для прийняття виважених рішень.

4.9. Члени Наглядової ради Банку виконують свої обов'язки особисто і не можуть делегувати свої повноваження іншим особам, крім члена Наглядової ради Банку – юридичної особи - акціонера.

4.10. З метою забезпечення незалежності Наглядової ради Банку до її складу повинні бути включені незалежні члени.

Члени Наглядової ради Банку не можуть входити до складу Правління Банку, а також бути обіймати інші посади в Банку на умовах трудового договору.

Наглядова рада Банку не менш як на одну четверту повинна складатися з незалежних членів.

Член Наглядової ради Банку, який є асоційованою особою члена Правління Банку, представником споріднених або афілійованих осіб Банку, акціонером Банку або його представником, не може вважатися незалежним.

4.11. Залежно від кількісного складу та функцій Наглядової ради Банку, Наглядова рада Банку може передавати частину своїх повноважень комітетам.

Наглядова рада Банку з метою підвищення ефективності роботи Наглядової ради Банку, запобігання виникнення конфлікту інтересів у посадових осіб органів управління Банку, може створювати постійні або тимчасові комітети з питань аудиту, з питань інформаційної політики Банку, управління ризиками, з питань корпоративного управління, тощо.

4.12. З метою ефективного організаційного та інформаційного забезпечення діяльності органів управління Банку, належного інформування акціонерів і заінтересованих осіб, Наглядовою радою Банку може бути введена посада корпоративного секретаря.

5. ПРАВЛІННЯ БАНКУ.

5.1. Правління Банку здійснює управління поточною діяльністю. Правління Банку підзвітне Наглядовій раді Банку та Загальним зборам акціонерів. Очолює Правління Голова, який (як і члени Правління) обирається Наглядовою радою Банку.

5.2. Правління Банку забезпечує відповідність діяльності Банку вимогам законодавства, рішенням Загальних зборів акціонерів Банку та Наглядової ради Банку. Не рідше одного разу в рік Правління Банку звітує акціонерам про проведену роботу на Загальних зборах акціонерів Банку.

5.3. Члени Правління Банку повинні мати знання, кваліфікацію та досвід, необхідні для належного виконання ними своїх функцій, і визначені законодавством України.

5.4. Про Голову та членів Правління Банку на офіційній сторінці Банку в мережі Інтернет публікується загальна довідкова інформація.

5.5. Розмір і форма винагороди Голови й членів Правління Банку визначаються Наглядовою радою Банку.

5.6. З метою забезпечення ефективного управління Банком Правлінню надається достатній рівень самостійності. Наглядова рада Банку й акціонери не можуть безпосередньо втручатися в діяльність Правління Банку, обмежуючи можливості Правління Банку

оперативно вирішувати питання діяльності Банку, з врахуванням постійно мінливої економічної ситуації.

Правління Банку вчасно надає Голові та членам Наглядової ради Банку на їх вимогу повну та достовірну інформацію, необхідну для належного виконання Наглядовою радою Банку своїх функцій.

5.7. До компетенції Правління Банку, зокрема, належить:

- (1) організація виконання рішень Наглядової ради Банку та Загальних зборів акціонерів Банку;
- (2) попередній розгляд питань, які подаються Правлінням Банку на розгляд Наглядової ради Банку та Загальних зборів акціонерів Банку, підготовка відповідних матеріалів і пропозицій із цих питань;
- (3) вирішення питань поточного керівництва роботи Банку і його підрозділів, забезпечення виконання покладених на них завдань і дотримання загального кошторису Банку;
- (4) розгляд питань стратегічного планування, результатів комерційної, у тому числі зовнішньоекономічної діяльності Банку;
- (5) забезпечення підготовки для затвердження Наглядовою радою Банку проектів бюджету Банку, стратегії та бізнес-плану розвитку Банку;
- (6) реалізація стратегії та бізнес-плану Банку;
- (7) визначення форми і встановлення порядку моніторингу діяльності Банку;
- (8) затвердження кошторису видатків на утримання персоналу Банку, встановлення форми оплати праці працівників Банку, визначення розмірів заробітної плати, надбавок до неї і доплат;
- (9) розробка положень, які регламентують діяльність структурних і відокремлених підрозділів Банку (філій, представництв, відділень) у відповідності зі стратегією розвитку Банку;
- (10) затвердження політик, правил, процедур і інших внутрішніх документів Банку щодо встановлення внутрішнього порядку діяльності Банку, підготовки й обігу документів, взаємин із клієнтами, тощо, крім тих, затвердження яких належить до компетенції Наглядової ради Банку і Загальних зборів акціонерів Банку;
- (11) затвердження програми здійснення внутрішнього контролю з метою запобігання і протидії легалізації (відмиванню) доходів, отриманих злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму;
- (12) формування визначеної Наглядовою радою Банку організаційної структури Банку, затвердження штатного розкладу Банку, дочірніх підприємств, відокремлених підрозділів (філій, представництв, відділень) Банку;
- (13) аналіз результатів діяльності Банку;
- (14) організація перевірки діяльності структурних підрозділів Банку, дочірніх підприємств, а також відокремлених підрозділів Банку (філій, представництв, відділень);
- (15) забезпечення таємниці ведення банківських операцій і таємниці щодо рахунків і внесків клієнтів Банку та кореспондентів;
- (16) розгляд і затвердження кандидатур на посаду керівника, заступників керівника, головного бухгалтера, заступників головного бухгалтера дочірніх підприємств, відокремлених підрозділів Банку;
- (17) реалізація стратегії й політики управління ризиками, затвердженої Наглядовою радою Банку, забезпечення впровадження процедур виявлення, оцінки, контролю і моніторингу ризиків;
- (18) прийняття рішень про списання безнадійних активів Банку, нестач і втрат його товарно-матеріальних цінностей відповідно до законодавства;
- (19) прийняття рішень про списання з балансу Банку основних коштів і інших необоротних активів;

(20) прийняття рішень і надання дозволів на реалізацію або списання заставленого майна, яке було прийнято на баланс Банку в рахунок погашення заборгованості за кредитами і іншими активними операціями;

(21) ухвалення рішення про списання з балансу безнадійної та/або такої, яку неможливо стягнути;

(22) прийняття рішень щодо одержання Банком кредитів, фінансової допомоги;

(23) забезпечення безпеки інформаційних систем Банку і систем, які застосовуються для зберігання активів клієнтів;

(24) інформування Наглядової ради Банку про показники діяльності Банку, виявлені порушення законодавства, внутрішній стан Банку та щодо будь-якого погіршення фінансового стану Банку або про погрозу такого погіршення, про рівень ризиків, які виникають під час діяльності Банку;

(25) вирішення інших питань, пов'язаних з управлінням поточною діяльністю Банку, крім питань, які належать до виняткової компетенції Загальних зборів акціонерів Банку або Наглядової ради Банку.

5.8. Оцінка діяльності Правління Банку в цілому, а також окремих його членів здійснюється Наглядовою радою Банку на регулярній основі.

6. ЛОЯЛЬНІСТЬ І ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ.

6.1. Посадові особи органів управління Банку зобов'язані сумлінно й розумно діяти в інтересах Банку.

6.2. Посадові особи органів управління Банку розкривають інформацію про наявність у них конфлікту інтересів щодо будь-якого рішення (укладеного правочину) Банку. Внутрішні документи Банку повинні передбачати відповідний порядок прийняття рішень (укладення правочинів), щодо яких у посадових осіб органів управління Банку виникає конфлікт інтересів. Такий порядок щонайменше повинен передбачати наступне:

а) особа, в якій виник конфлікт інтересів, вчасно повідомляє про це Наглядову раду Банку;

б) рішення (правочин) ухвалюється більшістю голосів членів Наглядової ради Банку;

в) особа, у якій є конфлікт інтересів, не може брати участі ні в обговоренні, ні в голосуванні стосовно прийняття рішення (укладення правочину);

г) правочини, стосовно яких у посадових осіб органів управління Банку існує конфлікт інтересів, укладаються на справедливих умовах і за ринковими цінами.

6.3. Посадові особи органів управління Банку не можуть використовувати у власних інтересах ділові можливості Банку.

6.4. Протягом строку перебування на посаді посадові особи органів управління Банку не можуть засновувати або брати участь у підприємствах (бути власниками або співвласниками), які конкурують із Банком. Голові, членам Правління Банку і Головному бухгалтеру Банку забороняється займати посади в інших юридичних особах, крім дочірніх підприємств, банківських спілок та асоціацій.

6.5. Політика Банку щодо надання кредитів посадовим особам органів управління Банку визначається внутрішніми документами Банку. Рішення про надання таких кредитів приймається Наглядовою радою Банку, а інформація про такі правочини розкривається акціонерам Банку.

6.6. Посадові особи несуть відповідальність і відшкодують збитки, завдані Банку внаслідок невиконання або неналежного виконання ними своїх обов'язків діяти добросовісно й розумно в інтересах Банку. Відповідні положення про відповідальність посадових осіб передбачаються цивільно-правовими або трудовими договорами (контрактами), укладеними між Банком і посадовими особами.

7. РОЗКРИТТЯ ІНФОРМАЦІЇ ТА ПРОЗОРИСТЬ

7.1. Банк вчасно та доступними засобами (поширенням на веб-сайті Банку, а також розміщенням у приміщеннях Банку, до яких мають доступ клієнти, у тому числі вкладники), розкриває повну й достовірну інформацію із усіх істотних питань, які стосуються Банку, з метою надання можливості користувачам інформації (акціонерам, кредиторам, потенційним інвесторам тощо) приймати виважені рішення.

Прозорість і належне розкриття інформації є невід'ємною умовою ефективного корпоративного управління.

Наявність своєчасної, достовірної та вичерпної інформації про Банк є важливою умовою для здійснення акціонерами і потенційними інвесторами об'єктивної оцінки фінансово-економічного стану Банку та для прийняття ними виважених рішень щодо придбання або відчуження цінних паперів, а також голосування на Загальних зборах акціонерів Банку.

Розкриття інформації про Банк є необхідною передумовою довіри до Банку з боку інвесторів і сприяє залученню капіталу.

Розкриття інформації має велике значення для підвищення ефективності діяльності самого Банку, оскільки повна й достовірна інформація надає можливість керівництву об'єктивно оцінити досягнення Банку й розробити стратегію його подальшого розвитку.

Публічний річний звіт є найпоширенішим засобом розкриття інформації про Банк. Публічний річний звіт - це основний документ, у якому Банк може повідомити вкладникам, клієнтам, кредиторам, інвесторам, акціонерам і іншим заінтересованим особам інформацію про власну діяльність у році, що минув.

Розкриття інформації в публічному річному звіті відображається пропорційно розміру, складності, структурі, економічному значенню та ризикам, на які наражається Банк, а також залежить від того, чи є акції Банку у вільному продажу.

7.2. До істотної інформації, яку Банк регулярно розкриває в публічному річному звіті, належать, зокрема, відомості про:

а) мету і стратегії Банку;

Банк розкриває свою мету і стратегію. Мета Банку може полягати як у досягненні певних фінансових показників діяльності, так і в розвитку нових напрямків діяльності Банку, розширення асортиментів послуг, виходу на нові ринки й таке інше.

Банк зазначає, коли він планує досягти своєї мети.

б) результати фінансової та операційної діяльності;

Результати фінансової діяльності Банку мають надзвичайно велике значення для прийняття інвестиційних рішень.

Тому Банк розкриває фінансові звіти (у складі балансу, звіту про фінансові результати, звіту про рух грошових коштів, звіту про власний капітал і приміток до звітів), перевірених зовнішнім аудитором.

Крім річної, Банк розкриває також квартальну фінансову звітність.

в) структуру власності і контролю над Банком, а також структуру групи Банку, у яку він входить, і структуру відносин всередині групи;

Банк на вимогу клієнта надає таку інформацію:

1) відомості, які підлягають обов'язковій публікації, про фінансові показники діяльності Банку і його економічний стан;

2) перелік керівників Банку і його відокремлених підрозділів, а також фізичних та юридичних осіб, які мають істотну участь у Банку;

3) перелік послуг, які надаються Банком;

4) вартість банківських послуг;

5) іншу інформацію і консультації з питань надання банківських послуг;

6) щодо кількості акцій (паїв) Банку, які перебувають у власності членів Правління Банку, і інформацію в обсязі, визначеному Національним банком України, про осіб, частки яких у статутному капіталі Банку перевищують 5 відсотків.

Банк на постійній основі розміщує на веб-сайті Банку актуалізовану інформацію про власників істотної часті Банку в обсязі, визначеному Національним банком України.

г) прийняті рішення стосовно вчинення правочинів із заінтересованістю;

Банк розкриває інформацію, яка містить характер і розмір правочинів із заінтересованістю, та заінтересованих осіб.

г) осіб, які надають Банку консультаційні та інші послуги, що може привести до конфлікту інтересів;

Конфлікти інтересів можуть виникнути у випадку, коли особа, яка надає Банку консультаційні послуги, також бажає надавати інші послуги, або у випадку, коли особа, яка надає послуги, має пряму матеріальну заінтересованість в Банку або його конкурентах.

Проведення аналізу або надання консультацій аналітиками, брокерами, рейтинговими агентствами не призводить до конфлікту інтересів.

д) посадових особах органів управління, володіння акціями Банку;

Банк розкриває інформацію про посадових осіб органів Банку (про Наглядову раду Банку й Правління Банку), яка дозволить користувачам оцінити їх досвід, кваліфікацію, незалежність, їх внесок у загальний добробут Банку, тощо.

Ця інформація включає, зокрема, інформацію про володіння посадовими особами акціями Банку, критерії приналежності і відповідності, кваліфікація та досвід членів, участь в управлінні іншими компаніями, критерії незалежності, істотна заінтересованість в операціях або питаннях, які впливають на Банк, тощо.

е) істотні фактори ризику, що впливають на діяльність Банку;

Банк розкриває інформацію про істотні фактори ризику, які можуть вплинути на фінансовий стан і результати господарської діяльності Банку в майбутньому і які можна з достатньою мірою впевненості спрогнозувати, опис прийомів і методів їх ідентифікації, кількісної оцінки й управління, стратегія, політика управління ризиками, органи управління, залучені до управління ризиками.

До факторів ризику можуть відноситись фактори, які пов'язані з функціонуванням певної галузі економіки, фінансових ринків, рівнем відсоткової ставки, а також фактори, які впливають на Банк.

є) дотримання Банком Принципів;

Банк розкриває в складі річного звіту інформацію про дотримання протягом звітного періоду Принципів. У випадку їх недотримання Банк надає обґрунтоване пояснення цього.

ж) питання, пов'язані із працівниками й іншими заінтересованими особами.

Банк розкриває інформацію щодо ключових питань, які стосуються працівників і інших заінтересованих осіб, і можуть вплинути на результати діяльності Банку (інформація про кредитування працівників Банк надається в довільній формі, умови операцій із пов'язаними особами Банку - у межах відповідної примітки до фінансової звітності).

7.3 Крім регулярної інформації Банк розкриває особливу інформацію про істотні події і зміни, які можуть впливати на стан Банку, вартість його цінних паперів та/або розмір доходу за ними.

До такої важливої інформації (крім відомостей, оприлюднення яких вимагається відповідно до законодавства України), належить, зокрема, інформація про:

- збільшення, зменшення розміру статутного капіталу Банку;
- випуск облігацій або інших цінних паперів;
- придбання Банком власних акцій;

• суттєві зміни в структурі капіталу (придбання істотної участі в Банку або збільшення її одним або групою акціонерів таким чином, що така особа (особи) буде (будуть) прямо або опосередковано володіти або контролювати 10, 25, 50 і 75 відсотків статутного капіталу Банку);

- зміна депозитарію Банку;
- факти лістингу (делістингу) цінних паперів Банку;
- надання (зміна) рейтингу Банку.

Публічний річний звіт Банку та інформація в складі квартальних звітів розкривається Банком у строки та у порядку, передбачені законодавством України.

Крім цього, Банк на своїй офіційній сторінці в мережі Інтернет, розміщає:

- публічні річні звіти Банку;
- річну фінансову звітність і консолідовану звітність (баланс, звіт про фінансові результати, звіт про рух грошових коштів, звіт про власний капітал і примітки) з відповідними висновками аудиторів за кожні роки;
- квартальні звіти Банку декількох останніх звітних періодів;
- інформацію про випуск цінних паперів;
- інформацію, що стосується проведення Загальних зборів акціонерів (повідомлення про проведення Загальних зборів акціонерів, порядок денний і таке інше);
- внутрішні документи Банку, зокрема, Статут ПАТ «БТА БАНК», Положення про Загальні збори акціонерів ПАТ «БТА БАНК», Положення про Наглядову раду ПАТ «БТА БАНК», Положення про Правління ПАТ «БТА БАНК», ці Принципи.

7.4. Інформація, що розкривається Банком, є достовірною, тобто такою, що сприяє чіткому та повному уявленню про дійсний фінансовий стан Банку та результати його діяльності, і не містить помилок, перекручень, викривлень, які здатні вплинути на рішення, які приймаються заінтересованими особами.

Достовірність інформації, яка розкривається Банком, забезпечується завдяки:

- запровадженню міжнародних стандартів бухгалтерського обліку;
- проведенню незалежного зовнішнього аудиту;
- здійсненню ефективного внутрішнього контролю за достовірністю інформації.

Інформація, яка розкривається Банком, є повною, тобто містить всі дані про фактичні і потенційні наслідки операцій, які впливають на рішення, що приймаються на її основі.

Інформація, яка розкривається Банком, є суттєвою. Під час визначення суттєвої інформації Банк враховує інтереси та потреби користувачів інформації і розкриває інформацію, яка є важливою й може суттєво вплинути на прийняття заінтересованими особами виважених рішень.

7.5. Банк забезпечує своєчасність розкриття інформації.

7.6. Банк забезпечує рівний доступ до інформації, яка розкривається, включаючи її обсяг, зміст, форму та час надання.

7.7. Банк використовує зручні для користувачів засоби поширення інформації, які забезпечують рівний, своєчасний і непов'язаний зі значними витратами доступ до інформації.

З метою оприлюднення інформації Банк використовує різноманітні засоби поширення інформації, у тому числі друковані видання та інші засоби масової інформації, поширення інформації через організаторів торгівлі цінними паперами та інформаційні агентства, безпосереднє надання інформації заінтересованим особам як на їхні запити, так і за власною ініціативою.

Банк також використовує сучасні засоби оприлюднення і поширення інформації, у тому числі через мережу Інтернет. На власній веб-сторінці в мережі Інтернет Банк розміщує, зокрема, річні й квартальні звіти, аудиторські висновки, особливу інформацію, інформацію, яка стосується Загальних зборів акціонерів Банку (включаючи повідомлення про проведення Загальних зборів акціонерів, протоколи зборів і таке інше), а також інформацію відповідно до Закону України «Про акціонерні товариства».

Банк забезпечує можливість доступу до інформації при мінімальних затратах користувачів.

З метою забезпечення участі іноземних інвесторів у корпоративному управлінні Банку і створення сприятливих умов для залучення іноземних інвестицій Банк розкриває суттєву інформацію про Банк як українською, так і російською й англійською мовами.

7.8. Банк має чітко визначену інформаційну політику, спрямовану на розкриття інформації шляхом її донесення до відома всіх заінтересованих в отриманні інформації осіб в обсязі, необхідному для прийняття зважених рішень, з урахуванням вимог законодавства та внутрішніх документів Банку в захисті конфіденційної інформації та комерційної таємниці.

8. КОНТРОЛЬ ЗА ФІНАНСОВО-ГОСПОДАРСЬКОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ БАНКУ

8.1. З метою захисту прав і законних інтересів акціонерів Банк забезпечує комплексний, незалежний, об'єктивний і професійний контроль за фінансово-господарською діяльністю Банку.

Система контролю за його фінансово-господарською діяльністю, що діє в Банку сприяє:

- збереженню та раціональному використанню фінансових і матеріальних ресурсів;
- забезпеченню точності й повноти бухгалтерських записів;
- підтриманню прозорості і достовірності фінансових звітів;
- запобіганню та викриттю фальсифікацій і помилок;
- забезпеченню стабільного і ефективного функціонування.

8.2. Контроль за фінансово-господарською діяльністю Банку здійснюється як за допомогою залучення незалежного зовнішнього аудитора (аудиторської фірми), так і за допомогою механізмів внутрішнього контролю (підрозділу внутрішнього аудиту).

8.2.1. Підрозділ внутрішнього аудиту відповідає за своєчасне виявлення та запобігання відхилень, які перешкоджають законному і ефективному використанню майна та коштів Банку.

Зокрема, до компетенції підрозділу внутрішнього аудиту відносяться повноваження відносно:

- перевірки правильності ведення й достовірності бухгалтерського обліку та фінансової звітності;
- перевірки фінансово-господарської діяльності Банку;
- перевірки наявності й оцінки ефективності роботи систем управління ризиками, відповідність цих систем видам і обсягам здійснюваних Банком операцій, і внутрішнього контролю Банку;
- виявлення та перевірка випадків перевищення повноважень посадовими особами Банку і виникнення конфлікту інтересів у Банку.

Незалежність працівників підрозділу внутрішнього аудиту Банку забезпечується завдяки підпорядкуванню його (підрозділу) безпосередньо Наглядовій раді Банку.

Наглядова рада Банку призначає і звільняє керівника підрозділу внутрішнього аудиту та затверджує положення про підрозділ внутрішнього аудиту, яке регулює порядок його (підрозділу) формування і діяльності.

Працівники підрозділу внутрішнього аудиту не виконують обов'язки, які пов'язані з безпосередньою матеріальною відповідальністю за кошти і матеріальні цінності.

8.2.2. Банк забезпечує проведення щорічної перевірки фінансової звітності, консолідованої фінансової звітності та іншої інформації щодо фінансово-господарської діяльності аудиторською фірмою відповідно до законодавства України, у тому числі нормативно-правових актів Національного банку України, норм і стандартів аудиту, затверджених Аудиторською палатою України згідно з міжнародними стандартами аудиту й етики.

Керівники Банку забезпечують умови для здійснення зовнішнього аудиту Банку відповідно до вимог законодавства України та на вимогу аудиторської фірми надають звіти про проведені Національним банком України перевірки Банку та звіти зовнішнього і внутрішнього аудиту Банку.

До виняткової компетенції Наглядової ради Банку відноситься визначення аудиторської фірми для проведення зовнішнього аудиту, затвердження умов договору, який укладається з нею, установлення розміру оплати послуг; що, у свою чергу, демонструє, що зовнішній аудитор має обов'язок виконати аудит професійно й дбайливо в інтересах усього Банку, а не будь-якої фізичної особи або органа управління Банку, з якими він взаємодіє в процесі виконанням своєї роботи.

8.3. Перед прийняттям рішення про вчинення правочину із заінтересованістю, Банк може залучити зовнішнього аудитора або іншу особу, що має необхідну кваліфікацію (суб'єкта

8.3. Перед прийняттям рішення про вчинення правочину із заінтересованістю, Банк може залучити зовнішнього аудитора або іншу особу, що має необхідну кваліфікацію (суб'єкта оцінної діяльності, незалежного експерта тощо) для оцінки умов правочину нормальним ринковим умовам.

8.4. Особи, які здійснюють контроль над фінансово-господарською діяльністю Банку, повинні бути незалежними від впливу членів Правління Банку, акціонерів, інших осіб, які можуть бути заінтересованими в результатах проведення контролю.

8.5. Банк забезпечує проведення об'єктивного й професійного контролю за його фінансово-господарською діяльністю.

З метою забезпечення об'єктивного контролю з боку зовнішнього аудитора Наглядова рада Банку створює належні умови для його роботи, які б виключали можливість тиску на аудитора з боку заінтересованих осіб, та здійснювати контроль за дотриманням зовнішнім аудитором Кодексу професійної етики аудиторів України під час виконання ним своїх обов'язків.

З метою забезпечення об'єктивного внутрішнього контролю Банк встановлює вимоги до кандидатів у члени Наглядової ради Банку і підрозділу внутрішнього аудиту, які б сприяли обранню (призначенню) до цих органів осіб з бездоганною репутацією. При цьому наявність в особи судимості за злочини проти власності, службові або господарські злочини є одним з факторів, який негативно впливає на її репутацію.

З метою забезпечення високого рівня професійної кваліфікації таких осіб Банк встановлює відповідні вимоги на рівні внутрішніх документів.

8.6. Особи, які здійснюють контроль за фінансово-господарською діяльністю Банку, звітують про результати перевірок Наглядовій раді Банку та Загальним зборам акціонерів Банку.

Внутрішніми документами Банку встановлені правила й процедури контролю, які сприяють забезпеченню стабільного та ефективного функціонування Банку.

Банк забезпечує створення та функціонування надійної системи контролю за його фінансово-господарською діяльністю з метою своєчасного виявлення відхилень фактичних результатів його діяльності від запланованих і прийняття оперативних управлінських рішень, які забезпечать нормалізацію діяльності Банку.

Документи, підготовлені за підсумками проведення контрольних заходів, негайно передаються Наглядовій раді Банку та Правлінню Банку для оперативного розгляду і реагування на результати здійсненого контролю на найближчому засіданні Наглядової ради Банку і Правління Банку.

До виняткової компетенції Наглядової ради Банку належать, зокрема:

- визначення й затвердження стратегії і політики управління ризиками, процедури управління ними, а також переліку ризиків, їх граничних розмірів;
- забезпечення функціонування системи внутрішнього контролю Банку і контролю за їх ефективністю;
- контроль за ефективністю функціонування системи управління ризиками;
- забезпечення своєчасного надання (опублікування) Банком достовірної інформації щодо його діяльності відповідно до законодавства.

9. ЗАІНТЕРЕСОВАНІ ОСОБИ

9.1. Банк забезпечує дотримання передбачених чинним законодавством прав і враховує законні інтереси заінтересованих осіб і активно співпрацює з ними для створення добробуту, робочих місць і забезпечення фінансової стабільності Банку.

Банк, здійснюючи свою діяльність, не порушує права заінтересованих осіб, які визначені чинним законодавством (цивільним, господарським, трудовим, тощо).

Крім того, Банк враховує інтереси заінтересованих осіб при прийнятті рішень або здійсненні дій, що можуть тим чи іншим чином вплинути на заінтересованих осіб. До таких випадків належать, зокрема, реалізація Банком соціальних програм; створення робочих місць;

Органом, який забезпечує співпрацю Банку із заінтересованими особами, є Наглядова рада Банку і її комітети (у випадку їх створення). Інші органи управління Банку в процесі своєї діяльності також враховують і забезпечують дотримання інтересів заінтересованих осіб.

9.2. Банк забезпечує заінтересованим особам доступ до інформації про нього, необхідної для ефективної співпраці.

Заінтересованим особам надається можливість своєчасного отримання інформації про фінансовий стан Банку та результати його діяльності, про порядок управління Банком та суттєві факти, які стосуються фінансово-господарської діяльності Банку, тощо, у порядку та обсягах, встановлених законодавством України.

9.3. Банк сприяє активній участі працівників у процесі корпоративного управління і підвищення їх заінтересованості в ефективній діяльності Банку.

Працівники Банку можуть повідомляти Наглядовій раді Банку інформацію щодо протиправних та/або неетичних дій Правління Банку та/або окремих посадових осіб Банку.

Одним з довгострокових завдань Банку є створення робочих місць і захист інтересів своїх працівників. Для досягнення цього завдання Банк забезпечує належні умови і охорону праці працівників, а також забезпечує рівень оплати їх праці, яка відповідає виконаній роботі та стимулює працівників.

10. ЗАКЛЮЧНІ ПОЛОЖЕННЯ

10.1. Ці Принципи набувають чинності після їх затвердження Загальними зборами акціонерів Банку та діють до моменту скасування або прийняття Загальними зборами акціонерів Банку нового документа, що регулює питання, викладені в цих Принципах.

10.2. У випадку зміни законодавства України, що регулює питання викладені в цих Принципах, відповідні зміни вносяться до них шляхом затвердження Загальними зборами акціонерів. До внесення змін у Принципи, вони діють у частині, що не суперечить чинному законодавству України, крім іншого, нормативно-правовим актам Національного банку України.

Голова Правління ПАТ «БТА БАНК»

К.В. Серьогін